

Vereniging Oud Valkenburg

OUD VALKENBURG

NIEUWSBRIEF DECEMBER 2012

In deze nieuwsbrief op de valreep van 2012 nemen we u onder andere mee op een nostalgische wandeling langs oude huisjes aan de Broekweg.

Het past om ook wat terug te kijken naar het jaar zoals we dat als Oud Valkenburg hebben beleefd. Een voor de vereniging succesvol jaar, mogen we wel zeggen. Twee evenementen vallen daarbij op: de opening van de expositie "De Buitens van Valkenburg" en de presentatie van vader en zoon Harff over de meidagen van 1940 in Valkenburg.

Bij de opening van de expositie over de Buitens op 8 september bleek een overweldigende belangstelling. Wellicht hadden het mooie weer, open monumentendag en de parels van Katwijk daar mee te maken, maar belangstelling voor het onderwerp zelf zal daaraan toch ook hebben bijgedragen. Er kwamen gedurende die dag 650 bezoekers, een record! Uit reacties hebben we begrepen dat de expositie zeer gewaardeerd wordt. Hij is er nog tot eind april 2013!

De opkomst bij de najaarspresentatie over de meidagen van 1940 was zo groot, dat we moesten uitwijken naar de kerk zelf. Gezien het onderwerp een wel heel bijzondere plek.

In het kader van educatie hebben wij de Julianaschool uit Rijnsburg, het Fioretticollege uit Lisse en de brugklassers van het Andreacollege ontvangen.

Er wordt hard gewerkt aan het inventariseren en vastleggen van onze collectie, veel werk! Onze website is vernieuwd, we doen mee aan

het opstellen van de Canon van Katwijk en de atlas van de Duin- en Bollenstreek.

We hebben van ons laten horen over de toekomst van het oude gemeentehuis en bij het masterplan voor Nieuw Valkenburg.

Behalve dat zijn we ook nog iedere zaterdagochtend geopend met het Torenmuseum.

We zouden meer willen doen aan onderzoek naar de geschiedenis van ons dorp en ook aan onderwijsactiviteiten om nog een paar dingen te noemen.

Het zal duidelijk zijn dat hier veel mensen voor nodig zijn. Hebt u een ochtend, middag of avond beschikbaar en hebt u belangstelling voor de geschiedenis van Valkenburg, belt u dan met Corrie van Kralingen, 071-4016029.

Ik wens u goede Kerstdagen toe en een uitstekend 2013.

Jan Bakker
voorzitter

Anders dan andere: een rijtje witte huisjes langs de Broekweg

Herman Dijkhuizen zocht het uit

Een drietal witte huisjes staat een beetje brutaal naar voren geschoven langs het versmalde deel van de Broekweg. Ze zijn genummerd 9, 11 en 13.

Je ziet het gelijk, er moet in de loop van de jaren door veel enthousiaste trotse eigenaren heel wat aan vertimmerd zijn. Het zijn mooie woningen geworden!

Voor de Tweede Wereldoorlog waren het armelijke arbeidershuisjes. Enkelsteens gebouwd, geen spouwmuur dus. De buitenmuren en vaak ook het hele huis waren daardoor heel vaak koud en vochtig. Bepaald geen prettig en gezond leefklimaat.

Ze stonden vlak aan de weg. Maar omdat ze samen met twee boerderijen aan de overkant de laatste huizen van het dorp waren, was dat toen nog geen probleem.

De voordeuren van de huisjes zaten aan de achterkant. Daar was een doorlopend pad. Daar maakte iedereen gebruik van.

Water haalde je uit een put. Op nummer 13 heeft die nog heel lang bestaan. Tegen het huis aangebouwd en met een schuine houten klep als afsluiting.

Een gezellig buurtje moet het toch ook geweest zijn. Kinderen genoeg in die tijd.

Ging je naar binnen dan had je natuurlijk beneden het woongedeelte en het keukentje met een met turf of hout gestookt fornuis.

Bij het eten zat iedereen in een grote kring aan tafel en at met graagte wat de pot schafte (Kom daar eens om in deze tijd....).

Ging je het trappetje op naar boven dan kwam je direct op de slaapzolder. Twee schuine kappen dus je kon alleen in het midden rechtop staan. Een of twee kamertjes waren afgetimmerd, maar een stuk gordijn was vaak ook genoeg. Als de jongens en de meiden maar apart lagen. Bovenaan de trap stond de po, voor gezamenlijk klaterend gebruik.

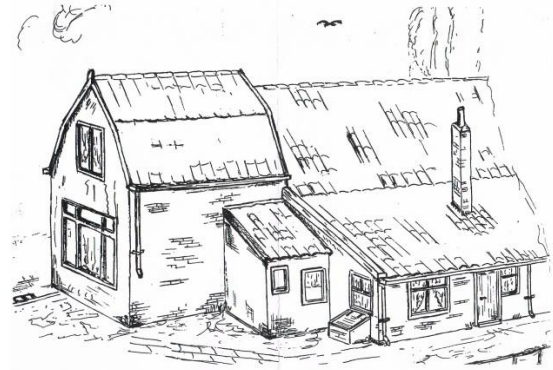
In de begintijd was er geen dakbeschot. Je keek dus zo tegen de pannen aan. De kieren werden zo goed mogelijk dichtgestopt, Maar koud dat het was als het vroom! Bij stuifsnieuw vond je dat 's morgens een laagje

sneeuw op je bed. En die smolt niet... Het enige wat je 's nachts kon doen was dicht bij elkaar kruipen. Veel dekens waren er niet.

De vaders van de gezinnen verdienden hun karig loon vooral als landarbeider bij de boerderijen van Slootweg en Vis aan de overkant.

De boerderij van Slootweg (voor oudere Valkenburgers de boerderij van Ooms) staat nog grotendeels overeind. Van die boerderij valt nu de spierwitte zijmuur van de stal op.

Je ziet er ook nog een oud stalraam. Het woonhuis is nieuw.

Broekweg 13 zoals het eens was

Geen voordeur voor nummer 11.

Als je wilt aanbellen bij het middelste huis, nummer 11 dus, heb je een probleem. Er is geen voordeur te bekennen. Laat staan een voordeurbel! Even nonchalant binnenloeren bij het ene raam aan de Broekweg om te zien of er iemand thuis is? En dan kloppen op het raam? Niemand te zien. Dan toch maar even achterom proberen.

Opzij van nummer 9 zit de nieuwe voordeur van de burens. In de uitbouw, daardoor is er nu letterlijk en figuurlijk genoeg ruimte gekomen om te voorkomen dat je lekker ouderwets "Vollek!" kon roepen bij de achterdeur. Maar bij nummer 9 moet je niet zijn. Er is trouwens ook niemand te zien.

Verder achterom is afgesloten met een stevig hek. En er blaft een enthousiaste hond. Zomaar achterom naar nummer 11 gaat dus

niet. Post.NL geeft in zulke gevallen het pakje af bij de overburen.

Onverrichter zake ga ik terug. Ik zoek het telefoonnummer van Dirk van der Plas wel even op. De door mij geleende en zeer gewaardeerde foto's van de situatie achter zijn huis van voor de verbouwing krijgt hij heus nog wel terug.

Van het recht van overpad vlak achter de drie huizen maken alleen de bewoners en bekenden van nummer 11 gebruik zo bleek een tijdje later.

Prachtig dat in onze Valkenburgse gemeenschap zo'n historische gegroeide situatie al jaren en jaren absoluut zonder problemen verloopt.

Presentatie "Valkenburg en de meidagen van 1940" een groot succes

Op 20 november hielden Dolf en Paul Harff, de schrijvers van het boek getiteld "Valkenburg mei 1940", een presentatie over hetzelfde onderwerp. De belangstelling was zo groot dat het zaaltje van de hervormde kerk aan het Castellumplein te klein bleek en er uitgeweken moest worden naar de kerk zelf.

Vader en zoon Harff namen de aanwezigen in twee boeiende voordrachten mee naar de voor Valkenburg rampzalige meidagen van 1940. Zij hadden hun voordrachten uiteraard gebaseerd op hun boek en het bijbehorend onderzoek. Aan de orde kwamen de opzet en uitvoering van het onderzoek, de aanval van de Duitsers op het vliegveld en het dorp op 10

mei 1940 en de gevechten en beschietingen in de daaropvolgende dagen.

De nadruk lag op de militaire aspecten, maar ook de gevolgen voor het dorp en zijn bewoners kregen de aandacht. Met behulp van foto- en kaartmateriaal, eigen verslagen van burgers en militairen en een grote hoeveelheid feitenmateriaal schetsten vader en zoon een helder en indrukwekkend beeld van een korte maar essentiële periode uit de geschiedenis van Valkenburg.

De voorzitter van de vereniging sloot de boeiende en leerzame bijeenkomst om 22.00 uur onder luid applaus af met dank aan de heren Harff.

Het Andreas College bezoekt Valkenburg.

Op 30 oktober en 1 november hebben ruim 200 leerlingen van het Andreas College een werkbezoek gebracht aan het Toren Museum in Valkenburg. Ze werden in kleine groepjes rondgeleid door het museum en kregen veel te horen over de Romeinen die ooit in Valkenburg een of Castellum hadden. Maar ook was er informatie over de oudste paardenmarkt van Nederland en over de Tweede Wereldoorlog in Valkenburg. Het letterlijke hoogtepunt was, het bezoek, boven op de toren. De reacties op het bezoek waren: Cool en Gaaf.

Het oude gemeentehuis

Het voormalig gemeentehuis stond de afgelopen maanden weer volop in de belangstelling. Wel of niet verkopen; wel of niet een gemeenschapshuis. Vragen die ons bezig houden. Maar waar het de vereniging voornamelijk om gaat is hoe het gemeentehuis te behouden als monument; daarbij behoort ook het parkje langs de Rijn. Het ontwerpbestemmingsplan "Dorp" dreigde hieraan voorbij te gaan. Dit plan maakte namelijk een forse uitbreiding mogelijk aan de noordzijde van het gebouw. De vereniging trok aan de bel en werd daarbij gesteund door de politiek. Hans Vingerling deed met een gedegen studie de raad besluiten de beoogde uitbreiding te schrappen. De eerlijkheid gebiedt te zeggen, dat de uitbreiding ooit door de voormalige gemeente Valkenburg zelf was bedacht. Het huidige college heeft het amendement van de raad overgenomen. Juist nu het nog niet verkocht is kan het plan worden aangepast. Het resultaat is dat de meest aansprekende gevel (met torentje) in zijn oorspronkelijke vorm behouden blijft. In het nu vastgestelde bestemmingsplan blijft ook het groengebied en de doorgang langs de Rijn behouden.

Het gebouw is gemeentelijk monument.

Het voormalig gemeentehuis in oude luister

Aardewerk voor het museum

Mevrouw Schoneveld uit Noordwijk heeft het Torenmuseum onlangs een mooie collectie aardewerk van Ravelli geschonken. De gift is te bekijken in het museum. Als u in het bezit bent van produkten van Ravelli en deze niet

gebruikt, voegen wij het graag toe aan de collectie in het museum.

het aardewerk van Ravelli

Van de penningmeester

In de nieuwsbrief van juni is gemeld dat er dit jaar geen contributienota verstuurd wordt. Wij brengen u voor zover nodig, in herinnering dat de contributie € 6 bedraagt. Gaarne, indien dit nog niet is gebeurd, dit bedrag overmaken op bankrekening 1189.37.529 ten name van Vereniging Oud Valkenburg.

Tevens verzoeken wij u om, als u dit nog niet hebt gedaan, uw e-mailadres door te geven aan onze penningmeester, zijn e-mailadres is gijs.schoneveld@casema.nl.

COLOFON

Deze Nieuwsbrief verschijnt tweemaal per jaar en wordt uitgegeven door de Vereniging Oud Valkenburg.

Redactieadres :Jan Bakker, Hoofdstraat 6, 2235 CG Valkenburg.

E-mailadres: janp.bakker@ziggo.nl

Oplage: 275 stuks t.b.v. de leden en andere belangstellenden.

Deze brief is ook te downloaden van de website www.oudvalkenburgzh.nl.

Bankrekening vereniging: 1189.37.529
t.n.v. Vereniging Oud valkenburg

